

Avdelningen för juridik och handelsfrågor
Ulrika de la Iglesia
Direktnr: 033-17 77 08
E-post: ulrika.delaignesia@swedac.se

Er referens
Fö2020/00954

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss - Kompletterande nationella bestämmelser om cybercertifiering (SOU 2020:58)

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) ansvarar för frågor om teknisk kontroll, inklusive ackreditering och frågor i övrigt om bedömning av överensstämmelse samt för samordning av marknadskontroll, reglerad mätteknik och ädelmetallkontroll.

Swedac kompetensbedömer och ackrediterar i det här sammanhanget de organ som certifierar tillverkare av informations- och kommunikationsteknikprodukter, tjänster och processer. Det är mot bakgrund av den uppgiften som myndigheten lämnar följande yttrande över remissen och utredningens förslag.

Den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering

Utredningen föreslår att Försvarets materielverk (FMV) ska utses till nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering. Det innebär bl.a. att myndigheten får i uppgift att bevilja cybersäkerhetscertifikat på högsta assurancesnivån. FMV föreslås även få uppgifter som tillsynsmyndighet.

För att hantera denna dubbla roll har utredningen angett att FMV:s certifieringsorgan CSEC:s oberoende som ackrediterat organ på myndigheten behöver säkerställas (se 6 och 7 §§ i förslaget till förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s cybersäkerhetsakt).

Swedac vill inledningsvis uppmärksamma Försvarsdepartementet på att en statlig myndighet som har ansvar för marknadskontroll eller annan tillsyn, inte utan tillstånd av regeringen får ansöka om ackreditering för en verksamhet som myndigheten avser att driva på uppdragsbasis. Det framgår av 8 § i förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll. I bestämmelsens andra punkt anges att den ansökande myndigheten ska redogöra för hur den har beaktat och löst frågorna om intressekonflikter och konkurrensnedvridningar som kan uppstå till följd av myndighetens övriga verksamhet.

Det innebär att FMV, som enligt uppgift i utredningen inte tidigare har haft en tillsynsroll, synes behöva tillse att myndigheten har regeringens uttryckliga tillstånd för sin ackrediterade verksamhet från det att myndigheten erhåller en sådan roll för att inte riskera sin ackreditering.

Tillsyn

Swedac instämmer med de inhämtade synpunkterna som anger att en förutsättning för att en myndighet ska ha både certifierings- och tillsynsansvaret är att funktionerna tydligt skiljs åt organisatoriskt inom myndigheten (s. 159 f i utredningen). Utöver de synpunkter som framkommit i utredningen vill Swedac även påpeka vikten av en sådan åtskillnad för det fortsatta förtroendet för systemet med ackreditering och certifiering. Att ackrediterade organ är och uppfattas vara opartiskt i förhållande till andra aktörer, såväl inom som utom den egna myndigheten, måste säkerställas för att inte rubba förtroendet för såväl systemet som den enskilda organet.

Swedac vill även lyfta följande. Av utredningen framgår att FMV ska bedriva tillsyn av de certifikat som de ackrediterade certifieringsorganen utfärdar. Tillsyn av certifikat är i dag en uppgift som Swedac utför inom ramen för kompetensbedömningen och tillsynen av det ackrediterade certifieringsorganet. Swedac har en möjlighet att begränsa eller återkalla ett ackrediteringsintyg med stöd av 6 § i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll, om ett ackrediterat organ inte bedöms vara kompetent för uppgiften. Det innebär alltså att om certifieringsorgan ställer ut felaktiga intyg riskerar de att förlora sin ackreditering.

Utredningens förslag innebär därmed att Swedac och FMV kommer ha tillsynsuppdrag som är delvis överlappande. Visserligen anger utredningen att myndigheterna ska samverka och samråda vid tillsynen över ett tillsynsobjekt, men förslaget innebär ändå risk för oklarheter i rollerna. Swedac kan återkalla ackrediteringen för ett certifieringsorgan och FMV kommer, såvitt det får förstås, att kunna utfärda sanktioner för samma händelse. Swedac anser mot denna bakgrund att förhållandet mellan dessa tillsynsroller bör klargöras i det fortsatta arbetet.

Swedac anser till sist att det är oklart hur FMV:s tillsynsansvar förhåller sig till marknads kontroll av produkter för vilka krav på certifiering kan komma att ställas. De sanktionsmöjligheter som FMV enligt förslaget ska tillföras är dock inte anpassade för att ett sådant ansvar skulle åvila FMV. Det innebär att om sådana krav kommer att ställas på produkter måste ansvar för marknads kontroll och förhållandet till FMV:s uppdrag klargöras i samband med det.

Felaktiga hänvisningar

Swedacs föreskrifter och allmänna råd (STAFS 2015:8) om ackreditering som utredningen hänvisar till (s. 229 f.), är upphävd och har ersatts med Swedacs föreskrifter och allmänna råd (STAFS 2020:1) om ackreditering.

Även Swedacs föreskrifter och allmänna råd (STAFS 2013:5) om ackreditering av organ som certifierar produkter som utredningen hänvisar till (s. 230), är upphävd och ersatt med STAFS 2020:1.

Detta yttrande har beslutats av chefsjuristen Anette Arveståhl efter föredragning av juristen Ulrika de la Iglesia. Utredaren Magnus Pedersen har deltagit vid den slutliga handläggningen av ärendet.

Anette Arveståhl

Ulrika de la Iglesia

Kopia till:

1. UD – HI